

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1181

Vragen van het lid **Vos** (GroenLinks) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *berichten over het bestaan van een schaduwboekhouding bij politiekorpsen*. (Ingezonden 3 maart 2005)

1

Kent u de berichten¹ dat de Nederlandse politiebond bij sommige politiekorpsen een dubbele boekhouding vermoedt ten aanzien van de werkelijke uren van politieagenten? Zo ja, is het waar dat de politie jaarlijks 1,1 miljoen maal de Arbeidstijdenwet overtreedt?

2

Op welke schaal komt het voor dat agenten soms te veel uren maken, welke uren niet in het officiële registratiesysteem worden vermeld? Is hierbij sprake van valsheid in geschrifte, zoals de onderzoekers Winthagen en Van de Pol concluderen?

3

Waarom zijn de Raad voor Hoofdcommissarissen en de Arbeidsinspectie niet op de hoogte van deze praktijken?

4

Wat zijn de uitkomsten van het onderzoek van de Universiteit van Tilburg? Is in dit onderzoek het bestaan van een tweede boekhouding

voor werkelijk gedraaide politie-uren ontdekt?

5

Op welke wijze dienen politiekorpsen de gemaakte politie-inzettingen te registreren?

6

Overweegt u een alomvattend onderzoek naar het bestaan van dergelijke schaduwboekhoudingen? Zo nee, waarom niet?

7

Bent u bereid de Arbeidsinspectie opdracht te geven onderzoek te laten doen naar mogelijke overtredingen van de Arbeidstijdenwet en bij mogelijke schendingen processen-verbaal te laten opmaken? Zo nee, waarom niet?

¹ Nova, 1 maart 2005 en De Telegraaf, 2 maart jl.

Antwoord

Antwoord van minister **Remkes** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties). (Ontvangen 15 maart 2005)

1 en 4

Ja. Nova en de Telegraaf hebben zich in hun berichtgeving gebaseerd op een afstudeerscriptie van een student aan de Universiteit van Tilburg. Deze scriptie is ook mij onder ogen gekomen. Ik heb daarbij geconstateerd dat bij wijze van afstudeeropdracht onderzoek is gedaan ter evaluatie naar de

toepassing van de collectieve overlegregeling Arbeids- en Rusttijden KLPD. Dit onderzoek dateert uit 2002. De probleemstelling van dit onderzoek luidde: «op welke wijze wordt de Collectieve Overlegregeling arbeiden rusttijden KLPD in de praktijk uitgevoerd en wat zijn hiervan de effecten geweest voor de dienstverlening, bedrijfsvoering en voor de werknemers?» Deze evaluatie heeft zich gericht op de gevolgen die de arbeidspatronen voortkomend uit deze overlegregeling hebben voor de werkgever en de werknemer. Medewerkers hebben hun mening en beleving kunnen geven over de regelgeving. 26,3% van de deelnemende medewerkers (183 personen) heeft gereageerd op de toegezonden vragenlijsten. Een greep uit de conclusies – voorzover in dit kader van belang –:

– de doelstelling die de overheid met de Arbeidstijdenwet voor ogen heeft gehad, lijkt bij het KLPD te zijn gehaald. De doelstelling voor de werkgeverskant – meer flexibiliteit – komt in gevaar bij overdracht van de werkzaamheden.
– de normen van deze overlegregeling zijn uiterste grenzen. Een planning maken op de maximaal mogelijke capaciteit geeft een zeer geringe flexibiliteit, waardoor het aantal overtredingen kan oplopen.
– de doelstellingen uit de Arbeidstijdenwet van waarborg voor veiligheid, gezondheid en welzijn

lijken te zijn gehaald, tevens is een veel gehoorde opmerking dat medewerkers een hoge loyaliteit vertonen in het werk met kans op overtredingen.

– slechts een divisie houdt een registratie bij van artikel 2:5 ATW – geadviseerd wordt de mogelijkheden van het geautomatiseerde registratiesysteem beter te benutten. Er zit nu een waarschuwing in wanneer er niet volgens de overlegregeling wordt gepland. Anders gezegd: in dit systeem moet in plaats van een «waarschuwing» een «overtreding» aangegeven worden, waardoor echte capaciteitsproblemen wellicht eerder in beeld komen en planners worden gedwongen een ATW-proof rooster te maken.

Aan de hand van de beantwoording van de vragenlijst constateert de onderzoeker dat 15% van de respondenten (183 personen) aangeeft «wel eens op andere tijden te werken dan men uiteindelijk in dit systeem registreert». Daarmee zou «ontdekt» zijn dat er een tweede boekhouding wordt gebruikt voor werkelijk gedraaide politie-uren bij de Nederlandse Politie.

Uit dit onderzoek blijkt niet dat de politie meer dan 1.1. miljoen maal de Arbeidstijdenwet heeft overtreden. Het is mij wel bekend dat er in de afgelopen jaren overtredingen zijn geweest. Sedert 2003 is met financiële steun van mijn ministerie een project van start gegaan ter verbetering van het capaciteitsmanagement en omzetting van een aanbodgerichte inzet naar een vraaggerichte inzet. Hierdoor verbetert de inzet van de beschikbare capaciteit.

2

De door de politieambtenaren te werken uren worden vooraf in een rooster ingezet. De wijze waarop deze roosters aan de ambtenaren worden bekend gemaakt is vastgelegd in de Arbeidstijdenwet en de rechtspositie van de politie.

Achtentwintig dagen tevoren wordt de wekelijks onafgebroken rusttijd bekend gemaakt, alsmede wordt bekend gemaakt op welke zondag geen dienst wordt verlangd. Uiterlijk een week voor aanvang wordt het vastgestelde dienstrooster (m.a.w. de dagen waarop gewerkt wordt) aan de ambtenaar bekend gemaakt. Tenslotte wordt uiterlijk vier dagen voorafgaande aan de dag

waarop de dienst moet worden gedaan het dagrooster aan de ambtenaar meegedeeld. Dit dagrooster geeft aan welke de tijdstippen zijn van aanvang en einde van de dienst. Het komt voor dat verschuivingen optreden in deze roosters. De oorzaak daarvan is gelegen in de ambtenaar zelf, die om uiteenlopende redenen bij voorkeur op een ander moment werkt, of in de werkgever die om reden van bedrijfsvoering, soms juist ook vanwege het verschuiven tussen collega's onderling, anderen moet inzetten. Het kan voorkomen dat deze uren worden weggezet en geruild met andere uren zonder dat dit wordt gemeld in het officiële registratiesysteem. Ruilen vindt dan plaats in mondeling overleg met de leiding. Als er al sprake is van misregistratie zal dit minimaal zijn, de ambtenaar wil immers zijn gewerkte uren uitbetaald krijgen. Ik voeg hier aan toe dat uit het onderzoek van 2002, op geen enkele wijze is gebleken dat er valsheid in geschrifte plaatsvindt bij de politie. De heer Winthagen, onderzoeker, constateert dit niet in zijn rapport. Overigens is de heer Van de Pol geen onderzoeker, maar een vertegenwoordiger van de Nederlandse Politiebond.

3, 6 en 7

Hetgeen door Nova naar voren is gebracht is gebaseerd op een onderzoek uit 2002 bij het KLPD. Dit onderzoek zag op evaluatie van de overlegregeling die in 1998 in dat korps is ingevoerd. De uitkomsten van dit onderzoek zijn uiteraard door de onderzoeker alleen ter kennis gebracht van de korpsleiding en niet aan anderen. Dit verklaart waarom de Raad van Hoofdcommissarissen hiervan geen kennis heeft kunnen dragen.

De Arbeidsinspectie draagt om diezelfde reden geen kennis. Hoewel ik op voorhand geen aanleiding heb te veronderstellen, dat praktijken die als «valsheid in geschrifte» worden betiteld, voorkomen, heb ik inmiddels de Arbeidsinspectie opdracht gegeven onderzoek te doen naar de deugdelijkheid van de administratie bij de Nederlandse politie. De uitkomst van dit onderzoek wordt tegen de zomer van 2005 verwacht.

5

Er zijn op dit moment vier systemen bij de politie in gebruik, nl. PCS, CMS, Proplan en Sap. De aanbieders van

deze systemen voorzien de gebruikers van een handleiding. Het is aan de korpsleiding te beslissen of deze handleiding wordt gebruikt. In de nabije toekomst is het de bedoeling dat korpsen overgaan op CMS.